

Nr 74.

Uppläst och godkänd af Första kammaren den 22 april 1910.
— — — — Andra kammaren den 22 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelavgiften, dels ock i ämnet väckta motioner.

(Bevillningsutskottets betänkande nr 11 och memorial nr 15 och 17.)

Till Konungen.

Genom proposition nr 22 af den 14 januari 1910 har Eders Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt protokoll öfver finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att dels antaga ett vid propositionen fogadt förslag till förordning om ändrad lydelse af 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelavgiften, dels ock besluta, att de nya bestämmelserna skulle tillämpas från och med den dag, som af Kungl. Maj:t bestämdes.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har i hufvudsak bifallits af Riksdagen, som endast i afseende å två detaljer i författningsförslaget vidtagit ändringar, på sätt här nedan förmåles.

I en inom Riksdagen väckt motion har, under hänvisning bland
Bih. till Riksd. Prot. 1910. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 19 Häft. (Nr 74, 75.) 1

annat till exempel från några af våra grannländer, föreslagits, att beträffande arfslotter i klass I skattefrihet skulle få åtnjutas, därest lotten icke uppginge till 1,000 kronor.

I denna fråga har Riksdagen beaktat, hurusom före tillkomsten af 1894 års förordning dödsbon med behållning under 1,000 kronor voro fria från stämpel. Vid öfvergången till beskattning af de särskilda arfsandelarna bestämdes gränsen för stämpelfrihet till 400 kronor i klass I. Några öfvertygande skäl för att stanna vid just detta belopp synas, såvidt handlingarna utvisa, icke hafva blifvit anförda. Erkännas måste visserligen, att det ingalunda är lätt att bestämma, hvar gränsen rätteligen bör sättas. Men det torde icke kunna förnekas, att för mången, som erhåller en dylik jämförelsevis liten arfslott, svårigheter kunna förefinnas att erlägga den därför ifrågasatta afgiften. Detta gäller särskildt i fråga om små arfslotter, som till väsentlig del utgöras af andel i fastighet med tillbehör; samma förhållande torde äfven i många fall förefinnas vid små arffall, där egendomen till hufvudsaklig del består i andel af husgeråd, verktyg för yrkesutöfning o. d. Det får icke heller förbises, att, sedan nu gällande minimibelopp af Riksdagen fastställdes, penningvärdet ej obetydligt sjunkit. Vid sådant förhållande har Riksdagen funnit sig böra godkänna motionärens yrkande.

Vidare har uti olika inom Riksdagen väckta motioner ifrågasatts, att nedsättning i stämpelafgiften utöfver hvad Eders Kungl. Maj:t föreslagit skulle medgifvas för donationer till kyrka, landsting, kommun, hushållningssällskap, akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond, pensionsanstalt, sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan from stiftelse.

Enligt hvad som framgår af det propositionen bilagda statsrådsprotokoll, hade 1893 års stämpelkommitterade beträffande väckt fråga om skattefrihet för inrättningar och stiftelser på angifna grunder icke ansett sig böra medgifva någon undantagsställning i berörda afseende. Denna kommitterades uppfattning blef ock af Riksdagen godkänd. Någon anledning att frånga nämnda ståndpunkt, hvilken fortfarande synes äga sitt berättigande, förefinnes, enligt Riksdagens mening, visserligen icke. Då emellertid en väsentlig höjning af skatteskalen i klass III nu skall äga rum, har Riksdagen lika med departementschefen ansett någon nedsättning böra medgifvas för donationer till allmänna ändamål, och synes, hvad angår andel, som tillkommer kyrka, landsting, kommun eller hushållningssällskap, man lämpligen kunna stanna vid hvad Eders Kungl. Maj:t härutinnan föreslagit. Vidkommande åter öfriga här åsyftade donationer, tala enligt Riksdagens mening behjärtansvärda skäl för någon

ytterligare skattelindring utöfver den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna. Man synes nämligen böra tillse, att man icke genom för hög beskattning motverkar tillkomsten af sådana dispositioner, om hvilka här är fråga, likasom ock att donationsbeloppen icke alltför mycket kringskäras. Riksdagen har därför beslutit, att stämpelafgiften för andel, som tillkommer akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond eller pensionsanstalt, likasom ock sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan from stiftelse, skall utgå enligt klass II.

Riksdagen, som alltså icke kunnat oförändradt bifalla Eders Kungl. Maj:ts i propositionen innefattade förslag till förordning om ändrad lydelse af 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften, har antagit samma förslag med de ändringar, härvid fogade bilaga utvisar.

Med afseende å den sålunda antagna förordningen har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda förslag, beslutit, att de nya bestämmelserna skola tillämpas från och med den dag under innevarande år, som af Kungl. Maj:t bestämmes.

I sammanhang med förevarande frågas behandling har i olika inom Riksdagen väckta motioner ifrågasatts en anordning, enligt hvilken anstånd med arfsskattens erläggande skulle kunna medgifvas beträffande arfsandel i sådant bo, där hufvudsakliga tillgången utgjordes af fast egendom eller medel, fastlåsta i affärsverksamhet.

Det torde icke kunna förnekas, att i åtskilliga fall, såsom då arfs- eller testamentslott utgöres hufvudsakligen af fast egendom med inventarier, särskildt af fideikommissnatur, eller af egendom, som är bunden i affärsrörelse eller eljest icke med lätthet kan realiseras, svårigheter kunna uppstå för vederbörande att utan direkt skuldsättning på en gång utgöra den å lotten belöpande stämpelafgiften. Det lär för denskull få anses med billighet öfverensstämmande, att något göres till minskande af de antydda svårigheterna. Emellertid har, såsom framgår af det nu ifrågavarande statsrådsprotokollet, chefen för finansdepartementet riktat sin uppmärksamhet å nu anförda förhållanden. Det kunde måhända därför synas icke vara erforderligt att här upptaga denna fråga. Men då Riksdagen anser dess lösning icke böra längre än nödigt undanskjutas, har Riksdagen i de väckta motionerna funnit anledning till en anhållan hos Eders Kungl. Maj:t, att förslag i ämnet måtte om möjligt föreläggas nästkommande års Riksdag samt att vid den utredning, som lär komma att föregå ett dylikt förslag, hänsyn tages till icke allenast

sådana fall, då boets tillgångar utgöras hufvudsakligen af fastighet med tillbehör, utan äfven då tillgångarna bestå af annan egendom, som ur anståndssynpunkt skäligen bör därmed likställas.

Vidare har i en inom Riksdagen väckt motion föreslagits införande i stämpelförordningen af bestämmelser i syfte att förebygga, det genom gåfva eller därmed jämförlig rättshandling bestämmelserna om boupp-teckningsstämpeln skulle kunna kringgås.

Att med en höjning af arfsskatten benägenheten växer att genom gåfvor med varm hand undandraga förmögenhet arfsbeskattning, torde få anses vara ställt utom allt tvifvel. Uppenbart är ock, att under sådana förhållanden särskilda åtgärder måste vidtagas till förhindrande af dylika transaktioner. Då emellertid chefen för finansdepartementet, enligt hvad statsrådsprotokollet utvisar, äfven åt denna fråga ägnat särskild uppmärksamhet, har det syntes Riksdagen lämpligast att afvakta det förslag, som redan lär vara under utarbetande, helst förevarande spörsmål kan sägas vara ett problem af svårlöst natur. Riksdagen har emellertid med hänsyn till frågans stora vikt och betydelse äfven i detta fall ansett sig böra framhålla angelägenheten af att förslag i ämnet om möjligt förelägges nästkommande års Riksdag.

Riksdagen får sålunda anhålla, det Eders Kungl. Maj:t tacktes, för så vidt hinder däremot ej möter, till nästkommande års Riksdag afgifva förslag, dels i syfte att åt arfs- eller testamentstagare måtte kunna i vissa fall medgifvas anstånd med stämpelskattens erläggande, då boets tillgångar utgöras hufvudsakligen af fastighet med tillbehör eller annan egendom, som ur anståndssynpunkt skäligen bör därmed likställas, dels ock i syfte att förhindra, att genom gåfva förmögenhet undandrages arfsbeskattning.

Stockholm den 22 april 1910.

Med undersåttlig vördnad.

Bilaga.

Förordning

om ändrad lydelse af 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den
18 september 1908 angående stämpelafgiften.

Härmed förordnas, att 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den
18 september 1908 angående stämpelafgiften skola erhålla följande
ändrade lydelse:

3 §.

Bevis angående -----
,, vederhäftighets-, — fritt.
,, som afses i 2 och 3 §§ af lagen den 26 mars 1909 angående
verkställighet i vissa fall af straff, ådömdt genom icke laga kraft
ägande utslag — fritt.

8 §.

Följande enskilda handlingar skola förses med stämpel på sätt
här nedan stadgas:

A) Bouppteckning:

Bouppteckning skall — — — — belagd.

24. Stämpelafgift beräknas icke för andel, som på grund af arf
eller testamente tillkommer bröstarfvinge eller på grund af testamente
efterlevande make eller bröstarfvinges afkomling, där samma andels
värde understiger 1,000 kronor, ej heller för annan andel, som icke
uppgår till ett värde af 200 kronor.

I öfrigt beräknas stämpelafgiften enligt denna

Tariff.

Klass I. För andel, som på grund af arf eller testamente tillkommer bröstarfvinge eller på grund af testamente efterlevande make eller bröstarfvinges afkomling, utgör stämpelafgiften

60 öre för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till				1,000 kr., men icke till	2,000 kr.
	80	”	”	2,000	4,000
1 kr.	”	”	”	4,000	6,000
1 ”	20	”	”	6,000	8,000
1 ”	40	”	”	8,000	10,000
1 ”	60	”	”	10,000	12,000
1 ”	80	”	”	12,000	15,000
2 ”	”	”	”	15,000	20,000
2 ”	20	”	”	20,000	25,000
2 ”	40	”	”	25,000	40,000
2 ”	60	”	”	40,000	55,000
2 ”	80	”	”	55,000	75,000
3 ”	”	”	”	75,000	100,000
3 ”	20	”	”	100,000	150,000
3 ”	40	”	”	150,000	225,000
3 ”	60	”	”	225,000	325,000
3 ”	80	”	”	325,000	450,000
4 ”	”	”	”	450,000	kr. och därutöfver.

Klass II. För andel, som på grund af arf eller testamente tillkommer fader, moder, broder (halfbroder), syster (halfsyster) eller broders (halfbroders) eller systers (halfsysters) afkomling eller på grund af testamente akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond eller pensionsanstalt, likasom ock sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan from stiftelse, utgör stämpelafgiften

60 öre för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till				200 kr., men icke till	500 kr.
	80	”	”	500	1,000
1 kr.	”	”	”	1,000	1,500
1 ”	20	”	”	1,500	2,000
1 ”	40	”	”	2,000	2,500

1 kr. 60 öre för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till				2,500 kr., men icke till	3,000 kr.
1	80	”	”	3,000	3,500
2	”	”	”	3,500	4,000
2	20	”	”	4,000	4,500
2	40	”	”	4,500	5,000
2	60	”	”	5,000	5,500
2	80	”	”	5,500	6,000
3	”	”	”	6,000	6,500
3	20	”	”	6,500	7,000
3	40	”	”	7,000	7,500
3	60	”	”	7,500	8,000
3	80	”	”	8,000	8,500
4	”	”	”	8,500	10,000
4	20	”	”	10,000	12,000
4	40	”	”	12,000	15,000
4	60	”	”	15,000	20,000
4	80	”	”	20,000	25,000
5	”	”	”	25,000	30,000
5	20	”	”	30,000	35,000
5	40	”	”	35,000	40,000
5	60	”	”	40,000	45,000
5	80	”	”	45,000	50,000
6	”	”	”	50,000	60,000
6	20	”	”	60,000	75,000
6	40	”	”	75,000	95,000
6	60	”	”	95,000	120,000
6	80	”	”	120,000	150,000
7	”	”	”	150,000	185,000
7	20	”	”	185,000	225,000
7	40	”	”	225,000	270,000
7	60	”	”	270,000	320,000
7	80	”	”	320,000	375,000
8	”	”	”	375,000 kr. och därutöfver.	

Klass III. För andel, som tillkommer annan arfvinge eller testamentstagare än sådan, som omförmäles under klass I eller klass II, så ock för andel, som är danaarf, utgör stämpelafgiften

1 kr. för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till				200 kr., men icke till	500 kr.
1	50 öre	”	”	500	1,000
2	”	”	”	1,000	1,500

2 kr. 50 öre för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till			1,500 kr., men icke till	2,000 kr.
3 »	»	»	2,000 »	2,500 »
3 » 50 »	»	»	2,500 »	3,000 »
4 »	»	»	3,000 »	3,500 »
4 » 50 »	»	»	3,500 »	4,000 »
5 »	»	»	4,000 »	4,500 »
5 » 50 »	»	»	4,500 »	5,000 »
6 »	»	»	5,000 »	5,500 »
6 » 50 »	»	»	5,500 »	6,000 »
7 »	»	»	6,000 »	6,500 »
7 » 50 »	»	»	6,500 »	7,000 »
8 »	»	»	7,000 »	7,500 »
8 » 50 »	»	»	7,500 »	10,000 »
9 »	»	»	10,000 »	15,000 »
9 » 50 »	»	»	15,000 »	20,000 »
10 »	»	»	20,000 »	25,000 »
10 » 50 »	»	»	25,000 »	30,000 »
11 »	»	»	30,000 »	35,000 »
11 » 50 »	»	»	35,000 »	40,000 »
12 »	»	»	40,000 »	50,000 »
12 » 50 »	»	»	50,000 »	65,000 »
13 »	»	»	65,000 »	85,000 »
13 » 50 »	»	»	85,000 »	110,000 »
14 »	»	»	110,000 »	140,000 »
14 » 50 »	»	»	140,000 »	175,000 »
15 »	»	»	175,000 »	215,000 »
15 » 50 »	»	»	215,000 »	260,000 »
16 »	»	»	260,000 kr. och därutöver.	

Tillkommer andel kyrka, landsting, kommun eller hushållnings-sällskap och uppgår andelen till 7,500 kronor eller därutöver, nedsättes stämpelafgiften med hälften af det belopp, hvarmed stämpelafgiften enligt ofvan angifna grunder öfverstiger 8 procent af andelens hela belopp.

**B) Fideikommissbref om fast egendom, Gåfvobref, Morgongåfvobref,
Testamente och Äktenskapsförord:**

C) Öfriga stämpelpiktiga enskilda handlingar:

Afkomst eller annan förmån af fast egendom — — — — —

— — — — —

Certeparti — — — — —

Check; lika med Växel.

Depositionsräkning — — — — —

Växel skall förses med stämpel enligt följande grunder:

a) Växel, som utfärdas inom riket och ställes att å inrikes ort betalas, skall, innan den öfverlåtes eller till betalning företes, beläggas med stämpel af 50 öre för hvarje påbörjad belopp af 1,000 kronor, hvarå växeln lyder;

dock att dylik växel å belopp, ej öfverstigande 100 kronor, är fri från stämpel, samt att sådan växel å belopp, som öfverstiger 100 kronor, men icke 300 kronor, skall förses med stämpel af 20 öre, och växel å belopp, som öfverstiger 300 kronor, men ej 500 kronor, med stämpel af 30 öre.

b) Växel, som utfärdas inom riket och ställes att å utrikes ort betalas eller som är utfärdad å utrikes ort, skall, då den utställs eller, om den utfärdats utom riket, innan den här i riket öfverlåtes eller till godkännande eller betalning företes, beläggas med stämpel af 50 öre för belopp, ej öfverstigande 1,000 kronor, och därutöfver 50 öre för hvarje påbörjad tusental kronor, hvarå den lyder.

Utom i fall, hvarom här ofvan under a) sägs, äger frihet från stämpel för växel rum i följande fall, nämligen

1) för postremissväxel och annan inom riket utfärdad växel, som är betalbar å inrikes ort vid uppvisandet;

2) för växel, som utfärdas inom riket och ställes att å utrikes ort betalas eller är utfärdad å utrikes ort, därest växeln är ställd att vid uppvisandet betalas af medel, som hos bank, annan kreditinrättning eller bankir föras i räkning för utställaren;

3) för växel, som är dragen från utlandet på utlandet och endast är betalbar i utlandet; samt

4) för växel, som ställes att betalas till statsförvaltningen tillhörande allmänt verks eller styrelses order.

Är växel utfärdad i flera exemplar och har ett af dem blifvit med föreskrifven stämpel försedt, vare de öfriga från stämpel fria.

Sökes på grund af godkänd eller protesterad växel hos offentlig myndighet betalning, skall växeln förses med särskild stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes;

dock är växel fri från sistnämnda stämpel, då på grund däraf fordran bevakas i konkurs.

Se för öfrigt 20 §.

Öfverlåtelse af kronohemman eller skattlagdt krononybygge — — — —

41 §.

1. De insända stämpeldelarna skola i hofrätterna granskas och med protokollen jämföras af den eller de tjänstemän, som enligt den för vederbörande hofrätt gällande arbetsordning fått berörda arbete sig ålagdt; och bör, i händelse granskningen utförts af annan tjänsteman än advokatfiskalen, de vid densamma befunna felaktigheter hos advokatfiskalen anmälas. För alla under ett år aflämnade protokoll bör granskningsarbetet vara fulländadt senast inom slutet af det nästföljande året.

2. Finner advokatfiskalen på grund af anmärkning, som vid den i 1 mom. omförmälda granskning förekommit, anledning att mot ämbets- eller tjänsteman anställa åtal för fel eller försummelse i afseende å stämpelbeläggning, förfares på sätt 54 § stadgar. Advokatfiskalen vare jämväl obetaget att, där han för bevarande af kronans rätt finner sådant nödigt, i hofrätten föra talan mot enskild part om utgifvande af felande stämpelbelopp.

58 §.

1. — — — — —

2. Har på grund af anmärkning vid den i 41 § omförmälda granskning högre stämpelbelopp, än vid handlings stämpelbeläggning varit beräknadt, kommit statsverket till godo, utgår anmärkningsarfvode å dessa medel med femton procent, hvilket arfvode, i händelse granskningen verkstälts af advokatfiskalen, tillfaller denne men eljest fördelas mellan advokatfiskalen och den tjänsteman, som verkställt granskningen, med hälften till hvardera.